

Nieuwsbrief

Februari 2009

Website: www.historischekring.nl

Voor u ligt de Nieuwsbrief van de Historische Kring met informatie voor de jaarvergadering van 27 februari 2009, zoals het verslag van de vorige jaarvergadering, een terugblik op de activiteiten in 2008 en de plannen voor 2009.

Verslag Jaarvergadering 29 februari 2008

Na een woord van welkom voor de 50 bezoekers vraagt voorzitter Jaap Jansen aandacht voor de jaarverslagen van de secretaris en de penningmeester. De leden stemmen in met de verslagen en de begroting. Ook het voorstel om de contributie, voor het vormen van een 'potje' voor de nieuwbouw van de Spot, met €2,50 per jaar te verhogen heeft de instemming van de leden. Vervolgens wordt Jaap Janssen herkozen en Ben Hageman gekozen als opvolger van Ruud Verkaik. Aansluitend is de aandacht gericht op de bevindingen van de kascommissie en wordt de nieuwe kascommissie voorgesteld: Adrie Stalenhoef-Vlug en Daya Snel-Luijter.

De voorzitter dankt de stellers van de verslagen, de begroting en de 'oude' kascommissie voor de inzet. Een speciaal woord van dank is er voor Ruud Verkaik en met name voor zijn tomeloze inzet voor de foto-collecties en de exposities. Vervolgens gaat spreker over tot de rondvraag, die zich toespit op:

- de constatering dat de computerapparatuur in de Spot sterk is verouderd; voorgesteld wordt om aan de hand van een beleidsplan tot modernisering over te gaan
- acties/tips om de verkoop van de speciale editie van Werinon over de Willibrordkerk te stimuleren

Het bestuur zal de suggesties ter harte nemen.

De voorzitter sluit het formele deel af met aandacht te vragen voor het programma voor 2008

Na het officiële deel geeft spreker het woord aan Roel Kapenga voor de presentatie van het project 'Het dorp van Meester Kremer. Wonen en werken in het Vechtplassengebied'. Aan de hand van beelden en lesmateriaal ging hij in op het project bestemd voor de basisscholen in Nederhorst den Berg. Hiermee kregen de bezoekers een duidelijk beeld hoe scholieren worden geïnformeerd over hun omgeving, het milieu en de geschiedenis van het dorp. De CD-rom van het project heeft inmiddels een plaats gekregen in het archief van de Kring. Na de pauze nam Gerard Baar de microfoon over en leidde de bezoekers, met technische assistentie van Theo van der Zee, door het dorp. Aan de hand van gedigitaliseerde oude ansichtkaarten en dia's uit de

huiscollectie van de Kring kwamen verdwenen dorpsbeelden, gebouwen, diverse festiviteiten en evenementen weer eens prominent in beeld. Het geheel werd door Gerard voorzien van levendig commentaar en anekdotes. De beide presentaties vielen goed in de smaak bij de bezoekers. Gehoord de reacties uit de zaal een prima avond.

Terugblik op 2008

Activiteiten bestuur

De Kring stelt zich ten doel zoveel mogelijk uit het verleden te bewaren, beschrijven en vast te leggen. Dit gebeurt onder leiding van het bestuur bestaande uit:

- Jaap Jansen -voorzitter
- Herman Veldhuisen -vice-voorzitter
- Ans Baar -secretaris
- Corry Schoordijk -penningmeester
- Marijke Overmars -ledenadministratie
- Jan Baar en Ben Hageman-leden

In 2008 heeft het bestuur 7 keer vergaderd. Naast het vergaderen en de gebruikelijke activiteiten, zoals het onderhouden van contacten, deelname aan diverse overleggen, het organiseren van lezingen en een excursie, is de nodige tijd besteed aan de presentatie van de speciale editie van Werinon, overleg over de nieuwbouwplannen voor Cultureel Centrum de Spot (de werkruimte van de Kring) en de voorbereidingen voor het monumentenweekend.

Nieuwbouw Cultureel Centrum de Spot

De gemeente Wijdmeren is in 2006 gestart met het ontwikkelingstraject modernisering/vernieuwing van Cultureel Centrum de Spot. Uitgangspunt is een multifunctioneel gebouw met daarin zorg-, maatschappelijke, culturele en sportieve activiteiten. Hiervoor is door de provincie Noord-Holland en vanuit de ISV regeling subsidie toegekend.

In 2007 is in samenspraak met de gebruikers de huisvestingsbehoefte bepaald. Op basis hiervan is een verbouwingsplan uitgewerkt, gevolgd door een nieuwbouwplan, waarover negatief is geadviseerd. Eind 2008 is een nieuw plan gepresenteerd en is overleg gestart met de gebruikers om tot principe afspraken te komen over toekomstig beheer, tijdelijke huisvesting en huurafspraken. Onder voorbehoud van goedkeuring door de gemeenteraad kan de bouw starten in oktober 2009 en is de nieuwbouw medio september 2010 gereed.

Ledenaantal

Met name de succesvolle en goed bezochte lezingen en de zeer geslaagde expositie: 'Nederhorst den Berg vanuit de lucht' in het Neragebouw leverden toch weer een paar nieuwe leden op. Het ledenaantal is hiermee gekomen op: 412.

Schenkeningen

In 2008 heeft de Kring weer een groot aantal schenkingen gekregen, zoals een prachtige beamer, archeologische vondsten afkomstig van de nieuwe woonwijk Venenburg en de Willibrordkerk, boeken, bordjes, clubbladen, diverse documenten, foto's, herinneringsbordjes, kadasterkaarten, laatste steen oude Zorgcentrum 'de Kuijer', oude landkaartjes, oorkondes, plaquette oude RK-kleuterschool, PTT-helm met posthoorn, rapporten, schilderijen, tegeltjes. Alle schenkingen worden gearhiveerd en komen op naam in Werinon.

Overkoepelende activiteiten

De Kring is aangesloten bij de overkoepelende organisatie Tussen Vecht en Eem (TVE). Deze Stichting richt zich op de regionale geschiedenis. Jaap Jansen woont de vergaderingen van TVE bij.

- Els Joosse-van Damme en Jan Baar vertegenwoordigen de Kring in de TVE-werkgroep die onderzoek doet rond het thema: Katholiek en Protestant tussen Vecht & Eem in de periode 1550-1750. Daarnaast werken beide actief mee aan het maken van een regionale canon
- Jan Baar en Jaap Jansen vertegenwoordigen de Kring in de TVE-werkgroep die gaat brainstormen over mogelijkheden voor een passende bestemming voor het Neragebouw
- De kring werkt ook mee aan een project van de Stichting Omgevingseducatie Gooi, Vecht- en Eemstreek, met als thema 'Erfgoed van de Oorlog', bestemd voor kinderen en jongeren in de regio
- Ook heeft de Kring zitting in de straatnamencommissie van de gemeente Wijdmeren.

Tot slot vertegenwoordigt Jaap Jansen de Kring in de 'Stichting water terug in Nederhorst den Berg'. Deze stichting oriënteert zich op de mogelijkheden om delen van de Reevaart weer open te graven.

Archeologisch onderzoek

In verband met mogelijk archeologisch onderzoek is de Kring betrokken bij het woningbouwplan Overmeer-Zuid. Anton Cruysheer onderhoudt in deze de contacten met de gemeente Wijdmeren.

Gemeentelijke Monumentenlijst

In september is de gemeente Wijdmeren gestart met een inventarisatie van gebouwen in Nederhorst den Berg, die de moeite waard zijn om te behouden en een plaats verdienen op de gemeentelijke

monumentenlijst. Overleg met de bewoners van potentiële gemeentelijke monumenten heeft inmiddels geresulteerd in een 1^e serie goedkeuringen. De verwachting is dat er in 2009 een monumentenlijst komt voor Nederhorst den Berg.

Documentatieruimte Kring

In de documentatieruimte van de Kring in Sociaal Cultureel Centrum 'Spot' aan de Blijklaan worden de bezittingen van de Kring gedocumenteerd en opgeslagen. De ruimte is open voor informatie op: donderdagavond van 19.30-21.30 uur en de 1ste maandag van de maand van 14.30-16.00 uur. De ruimte is tijdens de vakantieperiode gesloten.

Tijdschrift Werinon

In 2008 zijn van Werinon het tijdschrift van de Kring 4 edities uitgebracht, waaronder een speciale editie over de geschiedenis van de Willibrordkerk. Deze editie is in februari 2008 verschenen en tijdens een feestelijke bijeenkomst in de Willibrordkerk officieel gepresenteerd. Daarna is de editie bij de leden van de Protestantse Gemeente en van de Kring thuisbezorgd.

Canon van Nederhorst den Berg

De redactie van Werinon werkt, samen met Els Joosse-van Damme en Anton Cruysheer, al enige tijd aan het samenstellen van een Canon van Nederhorst den Berg. De canon bevat onderwerpen die van unieke en kenmerkende betekenis zijn voor Nederhorst den Berg. Het streven is om de canon in september 2009 uit te geven in een speciale editie van Werinon. Hiervoor is een subsidieverzoek ingediend bij het Prins Bernard Cultuurfonds.

Werkgroep Register

Deze werkgroep is in 2008 enthousiast begonnen aan het veelomvattende werk om uit de uitgaven van Werinon een register samen te stellen op personen, zaken en afbeeldingen. Door het overlijden van Jan Faber, die een zeer actieve rol heeft gespeeld en het nodige heeft ingebracht, is de werkgroep op zoek naar iemand die het werk van Jan wil voortzetten.

Werkgroep documentatie/exposities

De werkgroep verzamelt en beheert gegevens over Nederhorst den Berg. De verzamelde gegevens worden gerubriceerd en systematisch opgeborgen. In 2008 zijn de leden van de werkgroep zeer intensief bezig geweest met het selecteren en digitaliseren van fotomateriaal en materiaal verzamelen voor de expositie: 'Nederhorst den Berg vanuit de lucht'.

In de loop van 2008 hebben Ben Hageman en Frenk Fransen zich spontaan aangesloten bij deze groep. In overleg met de gebruikers is in 2008 nieuwe computerapparatuur aangeschaft.

Website

Het bezoek aan de website is in 2008 opnieuw flink gestegen. De site bevat informatie over de activiteiten van de Kring, een fotoboek, een uitgebreid archief en diverse links. Webmaster Jan Pieter Nagel is in 2008 begonnen met het vernieuwen van de website en de opzet van een Google Maps-project: "een historisch rondje Nederhorst" met beschrijving en foto's. Tijdens de jaarvergadering 2009 zal Jan Pieter de vernieuwde site en het nieuwe project presenteren.

De speciale activiteiten in 2008

Presentatie: speciale editie Werinon: 'de Willibrordkerk door de eeuwen heen'

De speciale editie is uitgebracht in het kader van de herinrichting van de Willibrordkerk en ter gelegenheid van het 20-jarig bestaan van de Historische Kring. In het Themanummer, een gezamenlijke uitgave van de Commissie Herinrichting van de Protestantse Gemeente en de Historische Kring, wordt de geschiedenis van de monumentale Willibrordkerk uitgebreid beschreven. De uitgave is mogelijk gemaakt door een financiële bijdrage van de Rabobank Hilversum-Vecht en Plassen, een tijdelijk redactie team en auteurs die belangeloos hun medewerking hebben verleend. Vooral dankzij de enthousiaste inzet van deze groep mensen is, in samenwerking met Drukkerij Dunnebie, een fraaie editie tot stand gekomen. Op 15 februari werd voor een volle Willibrordkerk het eerste exemplaar van de speciale editie gepresenteerd. Na de ontvangst en enige speeches mocht burgemeester Don Bijl van Wijdemeren het eerste exemplaar in ontvangst nemen van voorzitter Jaap Jansen.

De Kring kan terugkijken op een zeer geslaagde presentatie. Alles sloot goed op elkaar aan: een gezellige ontvangst van de gasten, gevolgd door goede speeches en de enthousiaste ontvangst van het boekje door de burgemeester. Dit alles en de perfect lopende catering vielen goed in de smaak bij de 100 zeer geïnteresseerde bezoekers.

Het geheel werd omlijst door sfeervolle muziek verzorgd door Paula Kuiper, Margriet Veldhuisen en Ineke Hamers.

Lezing over de VOC-schepen

Vrijdagavond 11 april hield dr. Lodewijk Wagenaar, conservator van het Amsterdams Historisch museum en docent aan het Instituut voor Geschiedenis (Universiteit van Amsterdam) op indrukwekkende wijze een lezing over de VOC-schepen. Met als enig hulpmiddel de microfoon nam hij zijn 50 toehoorders in gedachten mee naar een al eeuwen voorbij tijd alsof het gisteren allemaal had plaatsgevonden. Voordat hij toekwam aan de VOC-schepen met namen van dorpen en/of buitens aan de Vecht, gaf hij uitleg over het ontstaan van de Verenigde Oost-Indische Compagnie. De zeer levendige verteltrant en het enthousiasme waarmee de heer Wagenaar het geheel presenteerde sprak zeer aan bij de bezoekers. Gehoord de spontane reacties een gouden greep.

Historische wandeling Woerden

De excursie op vrijdagavond 16 mei begon met een kop koffie in de Brediussschuur in het Brediusspark aan de rand van de stad. Daarna kuierde de 26 leden van de Kring onder leiding van gids Dirk IJtsma, langs de wetenswaardigheden van de stad, zoals de Parijse Brug, de Lutherse kerk, het geboortehuis van de beroemde streekromanschrijver Herman de Man, het voormalige Romeinse Castellum met daarbinnen het Stadsmuseum en de Hervormde Kerk. Daarna ging het richting de recentelijk aangelegde tien meter diepe parkeergarage precies naast het Castellum, met een permanente tentoonstelling. Volgens de deelnemers het hoogtepunt van de rondwandeling. Kortom een lange maar geslaagde excursie.

25 jaar Zomerspektakel

Tijdens een feestelijke bijeenkomst op vrijdag 27 juni in 'de Spot' ter gelegenheid van het 25-jarig jubileum is een kleine expositie gehouden met foto's, affiches, krantenknipsels en vertoning van videofilms uit de beginperiode.

13 en 14 september: Monumentenweekend

De luchtfototentoonstelling in het NERA-gebouw was een groot succes. Naast de luchtfoto's en kaarten van Nederhorst den Berg waren er archeologische vondsten van 'Venenburg' en de Willibrordkerk te bewonderen. Ook van de rondleidingen door het gebouw werd ruimschoots gebruik gemaakt.

De combinatie tentoonstelling en rondleidingen bleek een schot in de roos. De teller kwam aan het einde van het weekend op rond de 900 bezoekers te staan. Een mijlpaal in het twintigjarig bestaan van de Kring. Vanaf deze plaats danken we iedereen die op wat voor manier dan ook hieraan heeft meegewerkt. De complimenten voor de enthousiaste inzet en het bereikte resultaat.

Lezing over de Jaagpaden, de Vecht en de Reevaart

Vrijdagavond 24 oktober waren zo'n 80 personen aanwezig in de Bergplaats om te luisteren naar de lezing van de heer Ubbo Hylkema uit Utrecht, gespecialiseerd in de functieverandering van historische en eigentijdse monumenten. De lezing spitste zich toe op de geschiedenis van Nederhorst den Berg en omgeving. De Jaagpaden, de Vecht en de Reevaart

kwamen hierin zijdelings aan bod. Maar ondanks dat wist de heer Hylkema de aanwezigen van het begin tot het einde te boeien met zijn betoog over de facetten van de geschiedenis waar Nederhorst den Berg zoal mee te maken heeft gehad. Hij benadrukte nog dat het dorp veel heeft maar dat er wat landschapsinrichting betreft nog wel het een en ander te verbeteren valt. Vanuit zijn optiek dacht hij dat water daarin een rol zou kunnen spelen, omdat daar van alles mee te doen is. Gehoord het applaus: een geslaagde avond.

Historisch routeboekje Wijdmeren

Op initiatief van de gemeente Wijdmeren en in overleg met de Historische Kringen in Wijdmeren is besloten een toeristisch historisch fiets-, wandel- en vaarrouteboekje Wijdmeren uit te geven. In het boekje zal ook ruime aandacht worden besteed aan de historische gebouwen en objecten waar de routes langs gaan. De coördinatie is in handen van de gemeente Wijdmeren. Van de Historische Kringen wordt de nodige inhoudelijke medewerking verwacht. Voor het realiseren van het boekje heeft de Rabobank Hilversum-Vecht en Plassen een bedrag van € 3,750,- beschikbaar gesteld. Het streven is om het boekje in de tweede helft van 2009 uit te geven. Tijdens een feestelijke bijeenkomst zal hieraan de nodige publiciteit worden gegeven.

Programma 2009

De volgende activiteiten staan op het programma:

- 27 februari: jaarvergadering met:
  - * Lancering vernieuwde website door webmaster Jan Pieter Nagel
  - * Lezing over het Loosdrechts porselein, door de heer E. Haselhoff Lich Kastelijn, voorzitter van de Historische Kring Loosdrecht
- 24 maart in het Spieghelhuys: avond voor de actieve medewerkers van de Kring
- 18 april: excursie naar kasteel Loenersloot
- 24 april: lezing over de Buitenplaats Vredenhoff in Nieuwersluis door de heer A. Lisman bewoner van deze buitenplaats
- 15 mei: fietsronde langs en door de Dorssewaardpolder, door de heer C. Beelaerts v. Blokland uit Vreeland
- 30 oktober: lezing over archeologische vondsten door Anton Cruysheer

De jaarvergadering en de lezingen worden gehouden in de Bergplaats. Meer informatie over de activiteiten is t.z.t. te lezen in Werinon, de Brug, de regionale kranten en op de website: www.historischekring.nl

Tot slot

Het bestuur kan dankzij de actieve inzet van de werkgroepen en de steun van een aantal leden terugkijken op een geslaagd 2008 met als hoogtepunt de luchtfototentoonstelling in het NERA-gebouw.